

monivärinen
merihelvonen

monivärinen
merihevonen

*Valveen sanataidekoulun julkaisuja
Toimittaja: Elina Tihinen
Taitto: Tiina Pirkola
Painopaikka: Oulun kaupungin painatuskeskus, 2011*

Kirjameri jalkojen juuressa

Oli hyvä aloittaa sanataideopinnot, kun jalkojen juuressa levittäytyivät kaikki maailman kirjat.

Tai jos nyt eivät aivan kaikki, niin ainakin Tampereen laajin kirjavalikoima. Kun aloitin Tampereen Viita-akatemi-an lasten ja nuorten sanataidekoulussa 13-vuotiaana, ryhmämme tapasin pääkirjasto Metson toisessa kerrokses-sa. Kokoontumistilamme kaarevasta ikkunasta saattoi tarkkailla kirjaston kävijöitä, ja usein teimme tapaamisker-tojen aikana täsmäiskuja kirjahyllyjen valikoimiin. Joskus kävimme vakoilemassa ihmisiä ja kirjoittamassa heistä henkilöhaahmokuvauksia.

Nautin siitä, että ympärilläni ja lähelläni oli valtava määrä lukemattomia kirjoja ja päässäni monia, monia kirjoit-tamattomia kirjoja.

Myöhemmin ryhmämme siirtyi muualle, ensin Sampolan työväenopiston tiloihin ja siitä sitten Viita-akatemi-an omaan, pieneen rakennukseen. Lukeminen ja kirjat pysyivät yhä tärkeinä, mutta itse kirjoittaminen alkoi muo-dostua vielä tärkeämmäksi. Teimme tapaamiskerroilla tekstejä ja pidemmät, hiotummat jutut joka syys- ja kevät-lehtiin ja lisäksi eräänlaiset lopputyöt joka syksy ja kevät. Aloin kirjoittaa erilaisia tekstejä. Aloin kirjoittaa muuta-kin kuin fantasiaa.

Muistan sanataidekouluvuoteni kokeilun vuosina. Oli hienoa päästä testailemaan erilaisia tapoja kirjoittaa ja ker-toa. Rohkaistuin yrittämään asioita, joita en vielä osannut. Opin paljon ja halusin jatkuvasti oppia lisää. Löysin uu-sia vahvuuksia.

Lähdin sanataidekoulusta vähän haikeana 17-vuotiaana. Neljä vuotta oli antanut minulle paljon. Olin oppinut su-keltamaan rohkeammin kirjameressä ja löytänyt tapoja, joilla halusin siinä uida.

Kun käyn nykyään Metsossa (jonka hyllyistä löytyy nyt minunkin kirjojani), katsahdan ylös, toiseen kerrokseen. Sieltä kaikki tavallaan alkoi. Voin kuvitella itseni sinne istumaan, kynä kädessäni ja paperi edessäni, sommittele-maan sanoja toistensa perään.

Sitä aivan samaahan minä teen nykyäänkin, ja olen siitä erittäin onnellinen.

Salla Simukka

Valveen sanataidekoulun yhteisrunokokoelman kummikirjailija

Vihreän ruohon tuoksu

Hyvän päivän resepti

tosi paljon iloa
2 tai 3 kaveria
3 jäätelöä tai 5 jäätelöpalloa, jotka syödään ulkona
karkkia niin paljon kuin haluaa
tosi paljon maalaamista
lautapelin pelaamista
3 heppaa
sirkusmatka
juoksukilpailu
10 vesipuistoa
särkänniemi
kavereiden luona leikkimistä
tivoli

Valmistusohje:
Ole ulkona.
Tee kampauksia.
Osta ilmapalloja.
Käy kylässä.
Mene leikkipuistoon.
Syö hattara.

Keltainen on iloinen

Keltaisesta tulee hyvä mieli
makealta maistuu kieli.
Iloinen kuin ilotulitus
kesäinen kuin kukkaniityn väritys.
Miljardi värisävyä
aina väri, sama se
kunhan väri on keltainen.

Adalmiina Levy, s. 1999
10–12-vuotiaiden sanataidekerho

Pehmokoira Retkuliina kadunpihasta,
juoksentelee ja vetää Petraa hihasta.

Ja kun häneltä kysyttiin:

”Onko sulla nälkä?”

Hän vastasi:

”Joo mulla on nälkä nyt,
kun mä oon väsynyt.”

*Olivia Ala-Poikela, Hertta Inkala, Malla Juutinen, Elsa Inkeri Kilpi, Saga Klemetti, Oona Kälkäjä,
Edith Njoroge, Fiinu Nuortimo ja Maria Suopajärvi
6–8-vuotiaiden sanataidekerho*

Maaliskuu hipaisee, mutta ei saa kiinni.
Vastapäisen eskarin pihalla oli
keltainen liukumäki ja punainen keinu.

Tuuli.

Keinu heilui vienosti tuulessa. Sen saranat vinkuivat.

Istuimme sotkuisessa keittiössäsi ja siemailimme café au laitia pikkurillit ojossa
koska luulimme sen olevan hienostunutta.

Sinä keväänä otin opintolainaa ensimmäisen kerran.
Lainan saatuani lähdin heti ulkomaanmatkalle ja lopetin opiskelut.

Vihreän ruohon tuoksu.

Kesällä ruohon tuoksu
hupaisat pihaleikit
kotipihalla.
Heinäsiirakat sirittävät
mehiläiset pörräävät.
Tunnet ruohon pehmeiden
jalkojesi alla.

Ville Rytönen, s. 1999
10–12-vuotiaiden sanataidekerho

Kesä

Kesä jo häämöttää
lämpimiä kelejä jo odotetaan.
Koiratkin jo läähättää
ja kukkiakin jo kasvatetaan.
Kesä mitä se on?

Kesää rakastetaan
se on lämmin ja verraton
pois nämä kylmät tuulet
jäässä olevat tiet
pakkasherran huulet
kesä sinä meidät mukanasasi viet.

Marjaruno

Mansikan maku mul suussa on,
se on aivan verraton.
Lakka on aivan ihanaa,
kun sitä syödä saa.
Puolukasta piirakkaa hyvää saa.
Mustikka jo kukkii,
ja vadelma vieressä synnyttää.
Kohta maistaa saadaan toista vadelmaa.
Siis marjakori käteen vaan, ja kohta marjoja maistellaan.

Kaarinan kanat

Joka aamu Kaarina sano:
haetaas vähän munia.
Hän otti pajukorin, pisti tossut jalkaan
ja ihmetteli avainta.

Mää taion avaimen taskusta ja aina hän vaan nauro:
hieno temppu
mut haetaas nyt niitä munia.

Pidin hälle ovea auki ja kun hän huuteli kanalassa huomenta
mää viskasin Pirkan kennot roskeen.

Jos asuu kiven kolossa

Jos asuu kiven kolossa
täytyy olla pieni
Tai jos juhlasalina
on marja taikka sien
Jos sora tuntuu vuorilta
ja ahven on kuin valas
Jos puiston penkin päältä
et uskaltaisi alas
Kun lehdellä voi seilata
ja puun taa piiloutua
Vesipisarasta peilata
On maailma varten sua

Viivi Huttunen, s. 1997
Kynäkirahvi

Tammi

Hän oli valohuokoinen olio,
metsän hiljaisin puu,
vaikkakin ainoa tunteva tammenterho,
myöhemmin tammi
ja sitten Tammi.
Rakasti olla maalattuna vihreää taustaa
vasten,
olla varjo ja tuntea,
kun valo läpäisi hiukset
ja takertui ripsiin.
Mutta metsästä hän ei päässyt ulos.

Iida Tervo, s. 1995
Kynäkirahvi

Sade ropisee lehdille ja hän tuntee
että joku muu haluaa ottaa hänestä vallan

Ei!

Hän painaa kädet korville ja hymisee - nyt sattuu
Näkee sateen äänen tulevan sisään katkeamattomana melodiana
ja mustien nuottien kieppuvan ympärillä
kuin pienet mustat aukot,
alkaa keinua edes takaisin torjuakseen sen
mikä häälyy hänen mielensä rajoilla.
Se tulee! Ja vie sieluni! Ajatukseni! Itseni!
Nauraa ja satuttaa ja pistää tekemään,
heittelee ja ivaa ja koskee viiltää heittää käyttää -

Jospas minä kissan saisin

Jos mä saisin miljoonaperinnön unohdetulta serkun kaimalta,
mä tyhjentäisin mun työpisteen
ja rupeaisin eläinkauppiaaksi.

Joka syksy mä lapioin lehtiä ruohon päältä
ja etin elonjääneitä:
ei löydy mitään.

Eläinkauppiaana mä muuttasin maailmaa
sanomalla tyhmille, että:
tää on kuule kiinni kesäkavereille.

En myy sulle.

Lokakuu

Lokakuu huutaa ikäväänsä ruskeilla sanoilla.
Se kaippaa kesää
tai talvea.

Kun lokakuu onnistuu löytämään itsensä,
se on kaunis ja hymyilee.
Liian pian on marraskuu.

Kaija Rahkonen, s. 1995
Kameleontti

Voiko sanoihin vangita taivaan sinen?

Voiko sanoihin vangita taivaan sinen?
Voiko soittaa värejä tuulen?
Voiko maalata pilvien pehmeiden?
Ne kertoa voi, niin luulen

Siina-Elina Sipilä, s. 1998
Kynäkirahvi

Lumi

Kun on luistelemassa, näkyy
sinistä, valkoista ja mustaa.
Haluaisin nähdä keltaista
ja tummansinistä.
Jäällä tuntuu oikein hyvältä,
saa tehdä kaikenlaisia temppuja,
voi luistella oikein kovaa.
Ja olisi ihan pimeää
ja kaikki olisi nukkumassa,
sellaista on, kun luistelee
ihan hiirenhiljaa.

Taivas tulee mieleen sinisestä
ja vesi.
Tyynyssä voi olla sinistä,
silmit voi olla sinisestä.
Jäällä on kylmää,
mutta tulee lämmin olo auringosta,
jos sitä on talvella.

Luistin

Jäällä on sinistä väriä ainakin,
valkoista on luistinjäljet,
lumi, lattia ja pilvi.
Ulkona on mukava kolata lunta
tai olla lumisotaa.
Laskea pyllymäkeä
vaikka kuuden metrin hyppyristä.

*Matias Mikola, Ronja Heikkinen, Ossi Satomaa ja Kaisla Vilpa
4–5-vuotiaiden sanataidekerho*

Maaliskuu

Keväthanki kimmeltää
järven peittää ohut jää
Se risahtaa ja aukeaa
lainelapset vapaaks saa!
Kohta ilmestyy jo kevät
pikkulinnut lentelevät
Avautuu jo hymyyn suu
onkohan nyt maaliskuu...?

*Katri Heikkinen, s. 1998
10–12-vuotiaiden sanataidekerho*

Montako palaa jäätä
maailmaan jää?
Päätä!
Lämmintä säätä
luvattiin
kun päiväsäättä kuvattiin.
Paljonko kylmää lunta?
Paljon?
Unta.
Pakkanen laihtuu
vedeksi
vaihtuu Jäätikkö
merekseksi,
joskus, kai.

Viivi Huttunen, s. 1997
Kynäkirahvi

Kevätruno

Kevään kaunis kukkanen.
Hiljaa hiivin luokse sen.
Se huojuu hiljaa tuulessa,
ja soittaa tuulen tahdissa,
sen kaunista heläjähuiluaan

Eveliina King, s. 2000
10–12-vuotiaiden sanataidekerho

Marmorinokka

Katsomme laivoja.
Ne ovat korkeita ja kauniita
ja vain vähän rikki.
Ne korjaavat itsensä,
mutta sinä et aivan osaa.

Näit sen linnun,
muistatko?
Sen siellä lumessa,
mutta lumi ei löydä sitä enää,
eikä sade eikä merituuli,
maa kantaa Marmorinokan pois.

Et itkenyt,
sehän olisi heikkoutta.
Todellisuudessa tiesit hyvin:
sinä olet se lintu,
Marmorinokka ja laivani,
sinäkin eksyit maailmojen laiturille.

Sinulle

Turkoosit laineet, täydelliset. Sinivihreät silmäsi, joihin hukuin.
Enkä koskaan enää noussut pintaan.
Mutta minä hukun mielelläni.

Hiuksesi mustaa yötä ja samettia. Tuuli kutittaa ja hyväilee niitä.

Laulusi on jo tullut luokseni. Mutta itse pysyttelet meren toisella puolen.

”Tulisit.”

Sininen kesä

Sininen veden tuoksu
lämmin vesi
lämmin kesä.
Sininen on ilon väri.

Arttu Kallunki, s. 2000
10–12-vuotiaiden sanataidekerho

Turkoosi meren raikkaan

Turkoosi on vihreä
Turkoosi on terävä
Turkoosi on etevä
Turkoosi meren raikkaan
Tuntuu ihanalta se on maailman paras väri

Aino Korhonen, s. 2000
10–12-vuotiaiden sanataidekerho

Mörkki

Sklis rkäs kri sklis rkäs krii!
Hauska, vaarallinen, älykäs ja voimakas
Mörkki ! Asuu suolla taikka järvessä
elää syksyllä ja yöllä.
Se haluaisi vain kiusata.
Sklis rkäs krii!
Mutta jos sitä tökkää silmään,
se muuttuu pieneksi.
Sklis rkäs krii skis rkäs krii!

Nessie

Rsshs, krooh, lits, läts, lots.

Rsshs, krooh, lits, läts, lots.

Rsshs, krooh, lits, läts, lots.

Myrkyllinen, vaarallinen Nessie
syö pieniä dinosauruksia, kalaa,
kyhmyjoutsenen munia ja käärmeitä.
Jekkuilee syvien jokien rantamilla
ja ulapoilla
kesäyön aikaan
vähän ennen keskiyötä.

Osa tehdä pyörivän tulipallon,
elää 1600-luvulla.
Sinne pitää mennä
aikakoneella.

Monivärinen merihevonen

Eläinruno

Montako silmää on apinalla?
Vastaus on kymmenentuhatta.
Sen silmät on punaiset ja ruskeat.
Korvista leimuaa savua.
Kerran mä näin yhden sinisen.
Ufosta tulleen tyypisen.
Se ammui ja huudahti ihhahhaa,
ja kertoi outoa satua.
Mää kissa huutaa ja puhkui, kissa tää.
Kuin koira jänis on hyppimässä yksinään.

Yksinäisyyden pelisäännöt

Minä en puhu, minä nauran
Minä en huuda, minä laulan
Minä en jousta, minä määrään
Minä en hiivi, minä säntään
MINÄ EN OLE VIHREÄ

Annukka Rytky, s. 1997
Kynäkirahvi

Monivärinen merihevonen

Monivärinen merihevonen tanssi vain,
coolin rytmin merestä vain sain.
Uutta musiikkia aina loi
diskossa meren alla laulu soi.

Adalmiina Levy, s. 1999
10–12-vuotiaiden sanataidekerho

Väsyneet piirteet
ja yhä hän muistaa
unohdetut ajat

Tunteja hän katsoo
eläintarhan leijonia
unohtuneena

Sekunnit tanssivat
leijonien selissä, harjoissa
eivätkä päästä irti
Katsoen leijonaa
leijona seinää
seinä kaatuisi
päästäisi
kivi murtuisi katseista
liekit taivaalla
eilen

*Anu-Riikka Kokko, s. 1994
Kameleontti*

Ystävyiden junassa

Elämän junat kulkevat
kaikki omia raiteitaan
joskus nousen toiseen junaan,
junaan, jossa on jo joku muu -
Ja me viihdymme siellä yhdessä.
Toivon, että voimme matkata aina näin
ystävyyden rautatietä loppuun asti.

Aino Pöykkö, s. 1997
Kynäkirahvi

Rautakissa

Jos hän herää,
niin ehkä voisin auttaa etsimään hänen isänsä
ja antaa maitoa.
Ensin hän sanoo wosee urso
tai wosee bebe
ja sitten laskee
uno drois dreis quotro
sanko seis seitten otso nove dets

Karoliina Kettunen, s. 2002
8–9-vuotiaiden sanataidekerho

Miss Mustikka

Nimekseen sai Mustikka,
iloinen, pieni, pyöreä,
marjoista pienin ja sinisin.
Syntyi Mustikkapurossa,
pimeässä metsänkolkassa,
muiden mustikoiden kanssa,
ja päätti lähteä katsomaan maailmaa.
Vihollisia marjanpoimijat ja puolukat,
nuo ylimieliset metsän marjat.
Ujokin, ja yksinäinen Miss Mustikka on.

Iiris Ihalainen, s. 1998
10–12-vuotiaiden sanataidekerho

MR TUNARI

Minä olla Mr tunari
Luulin olevani supermies,
MUTTA MINÄ OLLA SUURI TUNARI.
Sillä kosautin kemian
luokan koulussa,
kuului iso kaput ja luokka katos.
Niin itsekkään sitä tiedä en.
Minne luokka katos
niin itsekkään sitä tiedä en.

Atte Koivunen, s. 2000
10–12-vuotiaiden sanataidekerho

Mies häviää taikalaatikosta
kolikko ilmestyy korvan takaa

Guru selvisi vuoden riisinjyvällä
naisella tavoitteena lihavimman titteli
iltapäivälehtien otsikot huutavat

Eräs muistaa piin likiarvon sata ensimmäistä numeroa
toinen juoksee sata metriä 9,58 sekuntiin

Sinä taas et saa kieltä kierrettyä
etkä nenänpäätä nuolaistua

Ufo-Tiikeri keittiöstä,
haluaa leivän paahtimen päästä.
Ja kun häneltä kysyttiin:
”Miksi haluat sellaisen leivän?”
Hän vastasi:
”Koska haluan mehun mehevän.”

*Olivia Ala-Poikela, Hertta Inkala, Malla Juutinen, Elsa Inkeri Kilpi, Saga Klemetti, Oona Kälkjä, Edith Njoroge,
Fiinu Nuortimo ja Maria Suopajärvi
6–8-vuotiaiden sanataidekerho*

Kirahvi Kalevi

Asui viidakossa kirahvi,
lyhytkaulainen.
Se pitkän kaulan halusi,
pitkän niin.
Kolo puussa,
kaula kolossa,
venytti,
venytti ja vonutti,
kaula venyy, venyy, venyy ja poks!
Kirahvi pitkän kaulan sai,
sai niin!

Eliisa Halonen, s. 2000
8-9-vuotiaiden sanataidekerho

Herra Iloisen ruokalista
Keskiviikkona 26.1.2011

Aamupala

Aamupalaksi herra Iloinen syö
kriemuran,
nuuroa,
lein ja tein
sekä juo
maata ja meetä.

Lounas

Lounaaksi herra Iloinen syö
mattoa, jahjauta sekä lurkkua ja pookkanaa
ja juo meetä.

Välipala

Välipalalla herra Iloinen herkuttelee
pannuhatun ja vansikkatäätelöä,
ja juomana on meetä ja veetä.

Päivällinen

Päivälliseksi on tarjolla
vatkanuuroa ja tukurttia.

Iltapala

Iltapalaksi herra Iloinen juo teetee ja syö auhoja.

Maailmankaikkeuden keskellä

Maailmankaikkeuden keskellä
On pieniä krokotiilejä
Jotka hammaskeijujen seurana
Asuvat maailman reunalla
Ja niillä krokotiileillä
On naama jolla ilmeillä
Ja ilmeikkäät silmät
Ja värikkäät korvat
Sekä häntä sinipunainen
Melkein viiden metrin mittainen
Ja ne uivat syvällä meressä
Maailmankaikkeuden keskellä

*Annukka Rytky, s. 1997
Kynäkirahvi*

Pienen suuri planeetta

Piip piip piip.
Piipittää harvoin
usein on hiljaa.
Jos joutuu suureen paineeseen,
niin se kutistuu.

Matkustele tulevaisuudessa
ja nykyajassa,
koti on avaruusaluksessa,
jonka voi koristella itse.
Etsii ja ampuu,
ampuu vettä ja tulta ja ohjuksia.
Voi ampua lehmiä ja kakkujakin,
kun haluaa huvitusta.

Jos kohtaat Kakku 3d-säkin kadulla,
niin se voi pelästyä.
Pelkää kaikkea pelottavannäköistä
ja haluaa pelastaa maailman!

Jako

Rau iim rauh rau iim
tappava Jako tappaa vuorilla
rau iim rauh rau iim
pelokas Jako puree luolassa
mutta varo kuitenkin nimittäin
jos jossain liskon näät
pakoon mene äkkiä.

*Viivi Immonen, s. 2001
8–9-vuotiaiden sanataidekerho*

Koiran keho

Koira! Yäk!
Sinulla on märkä kieli.
Vatsassasi on iso sali
mutta älykäs sinä kyllä olet.
Sinä voit olla iso tai pieni
melkein kuin sieni :D
Hajuaisti sinulla on
ja nenä verraton.
Rakas mulle oot <3

Nallekarhu

Tässäpä onpi pieni nalle
senhän voi kuuluttaa kaikkialle
Kun nousi taivaalle joulutähti,
nalle seikkailulle lähti.
Saapui ovelle pienen talon,
näki sisällä kodikkaan valon.
Juoksi suoraan lasten syliin,
loppuiäkseen jäi kyliin
Siitä tuli onnellinen nalle.

Katri Heikkinen, s. 1998
10–12-vuotiaiden sanataidekerho

Kuorsakatti Petran huoneesta,
oli tehty pehmeästä pumpulista.

Ja kun häneltä kysyttiin:

”Haluatko pesun?”

Hän vastasi:

”Ei en halua, mä haluan keppirisun.”

*O livia Ala-Poikela, Hertta Inkala, Malla Juutinen, Elsa Inkeri Kilpi, Saga Klemetti, Oona Kälkjä, Edith Njoroge,
Fiinu Nuortimo ja Maria Suopajärvi
6–8-vuotiaiden sanataidekerho*

Siili

Siilillä on piikkejä
se on ruskea
sillä on lamppu
sillä on ikkuna.

Ossin siili haluaisi olla musta,
Stellan siili valko-keltainen,
Topiaksen siili musta,
Matiaksen siili sininen.

Siilit leikkivät hippaa, Lotan siili leikkii aina Topiaksen siilin kanssa.

Siileillä on pienet jalat,
ne pelkäävät lampihirviöitä,
mörköjä,
taloja.

Siilit asuvat maan alla, kukan alla, enkelipajoissa.
Ne popsivat pähkinöitä ja paitoja (vain mustia), lohta, roskia ja ruohoa.

Siili

Siili voi olla ruskea, Veeran siili violetti,
Antonin siili musta, Kaislan siili vihreä,
Oonan siili vaaleanpunainen.
Siili asuu kolossa,
kolossa on havunneulasia ja vähän muutakin.

Siili tykkää leikkiä,
se leikkii piilosta,
Veeran siili leikkii hippaa,
Oonan siili leikkii kotista,
Antonin siili istuu saavilla.

Siili haluaisi puhua,
jos se puhuisi, se sanoisi kaikkea.
Siili haluaisi piirtää,
se piirtäisi ihmistä!

Siilin herkkua ovat pikkueläimet,
lehdet, havunneulaset ja ruoho.
Siili tykkää tähdistä hirveänä,
se tykkää römähdyksistä.

Siili pelkää hirviötä, kummituksia ja petoja.
Se etsii turvapaikan muurista
ja ottaa piikit esille, että voi taistella hirviötä vastaan.

Anton Eskola, Veera Heikkinen, Oona Ojala ja Kaisla Vilpa
4–5-vuotiaiden ryhmä

Valo hennon valkoinen

Runo

Sävellen sinulle laulun,
kauneimman laulun päällä maan
Rakennan sinulle sillan,
jota pitkin kulkea saat
Annan sinulle muiston,
mitä kantaa voit mukana
ja rakkauden,
jonka kanssani saat jakaa

Mitchell Gill, s. 1994
Kameleontti

Hyinen syksy,
hallainen maa,
kohmeiset lehdet,
jäätynyt järvi.
Haalean aamuyön
hiljaisin hetki.
Haihtuva peilikuva
järven jäässä.
Hymyilee takaisin,
toistaen kaikki liikkeet
kylmällä tavallaan.
Katsoo syvälle silmiin
ja saa ajattelemaan
eri kantilta.

Sitten ei ollakaan seisomassa siinä.

Ei tunneta jalkoja maassa.
Ei viileää ilmaa kasvoilla.
Ei lämpöisiä lapasia käsissä.
Ei jäätyneitä hiuksia olkapäillä.
Ei pakkasta punaisilla poskilla.
Nähdään vain jään läpi tyttö
kylmine hymyineen.

Kuura on jättänyt kädenjäljen
kylmään ikkunaan
On ikkunan takana talvinen luonto
täydessä loistossaan
Valkeat nietokset hohtaa
on horrokseen vaipunut maa
Taas keväällä ikkunan luokse
pääskynen palata saa

Siina-Elina Sipilä, s. 1998
Kynäkirahvi

Lumiruno

Valkoinen katto
valkoinen maa
aurinko laskee
rinteitten taa
Hanki tuo sähköä
pakkasöisin
vaan ois se niin kylmää
jos sitä söisin

Katri Heikkinen, s. 1998
10–12-vuotiaiden sanataidekerho

Lumihutale talven tuo

Lumihutale maahan putos.
Talvi tänne meille tulos.
Pakkanen paukkuu,
ja koirakin haukkuu,
se talven meille toi.

Eveliina King, s. 2000
10–12-vuotiaiden sanataidekerho

Baletti

Kevyt höyhenpukuinen,
liihottelee lavalle,
eestaas, tanssien.
Valo hennon valkoinen,
tanssijan valaisee,
viimeinen pyörähdys ja kumarrus,
esitys on loppunut.

Iiris Ihalainen, s. 1998
10–12-vuotiaiden sanataidekerho

Ja minä kun luulin taipuvani.
luulin, että tuulen käydessä tarpeeksi,
antaisin periksi.
olen metalliköntti,
pieni pala tinaa
ja kuparin murunen.
ja minä kun luulin laskevani.
luulin, että kelloni tikittäisi nopeammin,
hukkuisin aikaan.
olen loppumaton,
pieni pala vuosista
ja sekunnin murto-osa.
ja minä kun luulin lähteväni.
luulin, että saisin jo tarpeekseni,
jättäisin kaiken.
en minä lähde, en tuhlaa aikaani, en ruostumattoman teräksen ominaisuuttani.
Satasivuisessa ohjekirjassa lukee:
pese minut käsin.

Lapsen uni

Unilaulu lapselle pienelle pikkuruiselle.
Nukkumaan on aika laittaa pehmeälle sängylle.
Annetaan unen tulla vaan
sen jälkeen matkustetaan vaikka Eurooppaan.
Lasken lampaista,
kalisuttelen hampaita,
teen ihan mitä vaan
kunhan pilvenreunasta kiinni ottaa saan. <3

Sanni Maria Amanda Sipola, s. 1999
10–12-vuotiaat

Se saa perhoset leijaillemaan hänen vatsassaan ja tuulen humisemaan hänen korvissaan
ja elämä on kuin unta.

Hänellä on vapaus siipinä selässään
ja me muut kadehdimme häntä siksi.

Kukaan ei muista, etteivät unet jatku ikuisesti.

Uni

Uni on aina pehmeää, valveilla olo on kovaa.
Unessa on ihmisiä, joita tahtoo rakastaa. Sellaisia kuin sinä.

Mutta onko sinua olemassa? Vai oletko vain katoavainen kuva?

Herääminen voi satuttaa.
Kun tajuaa, ettei unta koskaan ollutkaan.

Maria Rasinkangas, s. 1996
Kameleontti

Toisinaan hän herää yöllä
Nousee varovasti sängystä ja menee ulos

Silloin, kun hän on nähnyt kaupungin ihmisvilinässä tutun kuparinpunan
kuullut radiosta kappaleen, jonka sanat on oppinut ulkoa kauan sitten.
Silloin, kun ikävä on kasvanut liian suureksi.

Aamulla hänen sielussaan viipyvä kaipaus näkyy taas selvemmin
vaikka hän yrittää piilottaa sen sulkemalla silmänsä.

Sinä käännät katseesi pois
ja te voitte näytellä, että kaikki on hyvin.

Ilma pääsee helposti pitsin läpi
tunsin kylmän jo ihoni alla

Leikkasin hiukseni tylsin saksin
vain koska en pitänyt näkemästäni

Anni Rajaniemi, s. 1993
Kameleontti

Kuulin kerran kuiskauksen
joka kertoi että maailma on kaunis paikka.
Minä uskoin sitä.
Unohdin vain varoituksen
joka kaikui hiljaisuudessa lähdettyäni.
Pidä varasi, tyttö.

Mari Hakala, s. 1993
Kameleontti

Hopeanhoitoiset puukengät

Älykäs hiekka

On älykästä hiekkaa,
sain kuun tanssimaan kanssani.
Meressä ui vettä, ei kaloja,
ja aine on näkymätöntä;
monet käsittävät väärin.

Olet sulka linnun siivessä,
minkä linnun?
Vai lintuliskon,
itken, itket, itkemme,
mutta emme siitä syystä,
mistä luulet:
vain siksi, että keksimme tähtipölyn
ominaisuudet,
emme edes halua tietää.

Hämärän hetkellä
saapuu kissa
Se käy läpi maan,
kun ovat kaikki nukuksissa
Voit auringon noustessa
nähdä sen hännänpään,
kun se juoksee valon tieltä,
kotiinsa, pimeään

Siina-Elina Sipilä, s. 1998
Kynäkirahvi

Salaman tavat

Pum pum tum räyrr raaps!
Tappava, kuollut Salama
tappaa ja vakoilee
käy labrassa ja Pirumaassa
yöllä ja aamuyöllä

Pum pum tum räyrr raaps!
Ärsyttävä, ilkeä Salama
raapii,
näyttää kieltä
ja
tappaa.

Musta

Mustaa on taivas,
laukku, mörkö, yötaivas,
lepakko, varis, varjo.
Musta voi tuntua pelottavalta.
Musta voi olla pimeää,
musta voi olla valoa,
musta voi olla hauska.
Musta tuntuu pehmeältä,
karvaiselta,
kissa oli musta.

Jos musta osaisi puhua, se sanoisi: ”Kiitos!”

*Anton Eskola, Lotta Hamari, Ronja Heikkinen, Veera Heikkinen, Matias Mikola, Oona Ojala, Stella Rantala, Ossi Sato-
maa, Topias Soininen ja Kaisla Vilpa
4–5-vuotiaiden sanataidekerho*

Taivas on violettia
silkkiä, jossa ovat
tähdet reikinä.

Aino Pöykkö, s. 1997
Kynäkirahvi

Tähtikuvioita Herra Iloisen tapaan

Vesikäärmeen nimi on Vesikäärme, koska se on pitkulainen ja koska tähdissä on vettä. Kassiopeiassa voi olla kaupakassi ja Yksisarvisen sisällä on yksi sarvi. Jänis-tähtikuvio on jäniksen muotoinen ja siellä on jänis sisällä. Seitsemän sisarta on sen niminen siksi, että siellä on seitsemän sisarta, jotka leikkivät tähdillensä.

*Eero Harju-Könnö, Maisa Jylänki, Tarmo Lahdenperä, Venla Laukka, Eveliina Rissanen, Ilona Rissanen,
Unni Satomaa ja Mimosa Tuomala
5–6-vuotiaiden sanataidekerho*

Hyvän mielen runo

Ei paista aurinko valaisee kuu, myös näen
tähtiä nyt täytyy lähteä, lähden lenkille
jopa muutamalle sentille,
Sinne missä linnut laulaa
Sinne missä paviaanit nauraa
Sinne missä hyvän mielen saa.

Anna Salmi, s. 2000
10–12-vuotiaiden sanataidekerho

Yksinäinen Prinsessa

Minä olen kaunis
Omassa huoneessani
Juostessani onnenapilalle
Koleassa yössä
Yksinäisyyden pelko
Lauluna tähdenlennolle
Minä tanssin täysikuuhun

Aino-Sofia Koirikivi, s. 1996
Kynäkirahvi

Tulevaisuuden musta tähtitaivas

Pimeässä odottaa
myrkynmusta maailma.
Annatko periksi alkutalven pakkasille?
Hiekka jalkojeni alla
on kylmä kuin lumi.
Se ei jäädytä sisältä päin,
vaan se polttaa sisintäni
joka askeleella.
Taivas on sininen,
tummuutta täynnä.
Minä olen matkalla tähtiin.

Aino-Sofia Koirikivi, s. 1996
Kynäkirahvi

Tähtikuvioita Herra Iloisen tapaan

Vesikäärmeen nimi on Vesikäärme,
koska se näyttää käärmeeltä.
koska siellä asuu käärme.
koska käärme juo siellä vettä.
koska käärme tykkää vedestä.
koska käärme tykkää leikkiä vedessä.
koska käärme asuu vedessä.
koska käärmeellä on siellä vesinen koira ystävänä.

*Olivia Ala-Poikela, Hertta Inkala, Elsa Kilpi, Oona Kälkäjä, Edith Njoroge ja Fiinu Nuortimo
6–8-vuotiaiden sanataidekerho*

Ihmisten Keskellä

Yksin kylmällä tähdellä
Kaukana kirkuvat muut
Hopeanhoitoiset puukengät
Tomuiset katkeilleet luut
Keskellä kaikkea, ei silti missään
Löytyy kaivattu katkeruus
Ihmisten seurassa hämärässä
Näkyy kätkeyty toivottomuus
Pölyiset askeleet pitkin roskaa
Taivaan kannella hohtavat kuut

Annukka Rytty, s. 1997
Kynäkirahvi

Missäkö olemme?
En ole tulossa kotiin,
pimeät tiet, katuvalot ja kivetyksen tuoksu.

Missä olemme?
Olen meistä se eniten eksynyt,
pahiten tuuliajolla.

Sinä selkeänä
etäisenäkin lähellä,
Olen täysin kadoksissa
ainoa, joka ei tahdo löytyä.

sun mustekalasilmät tuijottavat mua pimeässä
et räpäytä tai mitenkään osoita että elämä asuu sussa vielä

huitaisen
niin katoat

ja yhtäkkiä mun sanat alkaa sammua

Senni Luttinen, s. 1993
Kameleontti

Naapurin kans

Joka neljäs vuosi mää elän.
Teen sotamaalauksen ja hinaan lipun salkoon naapurin kans.

Me mylvitään: nyt lähtee pojat! tänä vuonna!
Illalla hipsitään hiljaa taka-Venäjälle häpeämään.

Kumotaan parit tuopit ja rauhotutaan,
katellaan tähtiä kaukoputkella,
toinen saattaa ehdottaa:
loikataan.
Kato suomalaiset jää aina alkulohkoon niin ku
peruna haarukkaan
ja niillä on hassut pelihousutki.

Mut ei me.

Lapsuuden maisema

Taivas oli joskus sininen.

Kunnes tulivat kyynelet, jotka sotkivat sinisen. Kyynelet, jotka tekivät taivaasta sotkuisen.

Joskus oli metsä.

Kunnes tuli ihminen, joka söi metsän sydämen.

Joskus minä rakastin sinun sieluasi.

Kunnes näin, ettei sinua todellisuudessa ollutkaan.

Joskus oli olemassa onnea.

Kunnes tuli tuska, joka raiskasi sen.

Jos unohdat minut,
en halua muistaa sinua
mutta jos maapallo pyörähtäisi ympäri nopeammin
se vaikuttaisi meihin molempiin

Ainokaisa Veteläinen, s. 1995
Kameleontti

Mitä tapahtuu Vegasissa,
jää Vegasiin.
Kuiskasit.
Maalasin muotoni seinille,
katseltaviksesi

Pian verhosit maalaukseni,
verhot eivät olleet punaiset.
Eivätkä ne olleet samettia.

Ja sitten yritit palata
hiljaisuudessa.
Katsoit karttapalloa hymyillen,
"Tämä kaikki on meitä varten ainoastaan"

Särkynyt keijukainen

Kuin kaunis, hauras keiju.
Yrittää rakentaa,
mutta kaikki romahtaa.
Ei koskaan saa elämänsä järjestykseen.
Puristaa lasta sylissään,
keinuttaa hiljaa.
Ei jaksa kantaa,
kaikki romahtaa.

Itkee hiljaa, yksin.

Tarttuu ojennettuun käteen.
Nousee pystyyn.

Ole hyvä ja luovuta.

Kaupunki huokaisee,
vanhat puut taipuvat elettyjen vuosien alla.
Heikko tuuli väreilee ilmassa,
vaan ei jaksa enää kantaa mukanaan sanomaa jossain odottavasta vapaudesta.
Kun puut luopuvat vaatteistaan uudestaan ja uudestaan
ja paljaina, haavoittuvina sulkevat silmänsä hetkeksi,
lapsuuden nuorekas into paremmasta elämästä vaihtuu kyyniseen ivaan:
"Mitä sinä sinne lähdet, vapauden perään mukamas. Et sinä sieltä mitään löydä."
Miksei vaan voisi jo elämänsä alussa tulla varoitetuksi
ettei maailma tosi asiassa ole valloitettavissa?
Olisin silloin luovuttanut jo aikaa sitten.

*Mari Hakala, s. 1993
Kameleontti*

Kynttilän valossa

Rumimmat runoni paperille rustaan,
kaikenlaista p@skaa siihen suttaan,
mutta kaiken sen teen mä ainoastaan,
koska kello on kolme aamuyöllä ja jäin sua vierellein kaipaamaan

Mitchell Gil, s. 1994
Kameleontti

Punastumista

Punainen

Punainen on hauska väri
sitä löytää voi matosta
tai ehkäpä talosta.
Meidän mökki on punainen
ehkä siellä on siksi hauskaa.

Jami Kontturi, s. 1999
10–12-vuotiaiden sanataidekerho

Jos minä olen tänään tässä,
missä olen huomenna?
Jos eilen tunsin itseni onnettomaksi,
olenko tänäänkin onneton?
Jos sinä et ole täällä huomenna,
olenko minäkään?

Sanat, katset, tuoksut, tunteet. Kosketukset. Me.

Minä kaipaen niitä huomenna. Sinä haikailit niitä jo eilen.

Jutta Jurmu, s. 1995
Kameleontti

Terävät kivet

Makaan sylissäsi ja itken.
Paitasi kastuu.
Teräviä kiviä varpaiden alla,
valoon on liian pitkä matka,
jalat eivät kannu.
Taivas kaatuu päälleni,
jaksan vain itkeä.

Sinä kohotat minut ylös;
haluat nähdä kalpeat kasvoni
ja punaiset silmäni.
Kysyt, mikä on hätänä.
Kuivaillet kyyneleitä poskiltani
ja silittelet selkääni.
Suukotat otsaani.
– Älä koskaan jätä mua!
– Ei, en jätä.

Punastumista

Lähellä, mutta niin kaukana
pari kilometriä ja olisin siellä

mutta kun olen vierelläsi, tarvitsen rytmihäiriölääkkeeni viisinkertaisena

Mitchell Gil, s. 1994
Kameleontti

Varo minua

Minua pelottaa,
että rakastun siihen,
mitä en elämältäni halunnut

*Ainokaisa Veteläinen, s. 1995
Kameleontti*

Yleensä et lähtenyt mukaani, mutta tuona lauantaina sanoit mielelläsi tulevasi.

Minulla oli taskussa upouusi tarrakuvani. En pitänyt siitä.

Sormeilin kuvaa hermostuneesti.

Halusin silti antaa sinulle minusta muiston, jonka löytäisit joskus sattumalta takkisi taskusta.

Olin miettinyt kauan, miten kertoisin sinulle
haluavani vaihtaa kuvia.

”Mulla olis sulle tarrakuva.”

Tuijotit eteesi. En tiennyt, olitko kuullut minua.

Vilkaisit ja naurahdit. ”En minä vaihda sinun kanssasi tarrakuvaa.”

Lauseesi oli niin loppuun käsitellyn kuuloinen, etten sanonut enempää.

Keskiviikko 11.3.

Ihan hirveä paniikki ja ahdistus.

Olen kerännyt sänkyni ympärille tyynyjä, peittoja, muroja, vessapaperia, hammastahnaa, mehukattikanistereita, näkki-leipää, kumilenkkejä, tonnikalatölkkejä ja laatikkokaupalla kuplamuovia. Tämä on linnakkeeni. En mennyt tänään töihin. Huomennakaan en mene. Minulla on vain liian kiire saada kaikki ajallaan valmiiksi, sillä kun ylihuominen koittaa, en aio jalallanikaan astua ulos sängystäni.

Ruokakammo

Voi ei, apua!
En jaksakaan syödä enää.
Karkinhaju kamala,
kutittelee nenää.
Elämä on pilalla,
koskaan ei oo kivaa,
oksetus on tilalla,
yksin siedän ivaa.

Viivi Huttunen, s. 1997
Kynäkirahvi

Muistojen arkku

Lenkkarit, juostu jo
rikki, haalistuneet
epäonnistuneissa
liikuntayrityksissä

Balettitossut ja puku
vielä ne kimaltavat
kuin uudet. En halunnut
jatkaa, olin huonoin

Luistimet, jäivät pieniksi,
haalistuivat, joskus rakastin
luistelua, vain yhden talven

Ratsastushousut
ja kypärä.
Halusin jatkaa, en voinut.
Allergiani esti.

Pelipaidat viidestä
eri lajista. Olin huono
käskivät pois. En itsekään
viihtynyt niissä.

Maalaustarvikkeet, joilla
sotkin vaatteeni.
Piirrokseni, joka oli huono.
Halusin paremman, en ollut hyvä.

Kolmen soittimen nuotit
en oppinut nuotteja, ei ollut lahjoja,
ei harrastusta

Aino Pöykkö, s. 1997
Kynäkirahvi

Lepään täällä
tuuli on kovempi kuin koskaan
tunnen kylmää korvassani

Silmät suljettuina
Pimeys on piilossa niiden takana
katselen tummaa tähtien välissä

Seison tuulessa
silmäni säikähtävät auki
valo häikäisee

Näen edessäni
lavuaarissa on verta pisteinä
nenästäni tippuu pisaroita

*Anu-Riikka Kokko, s. 1994
Kameleontti*

Verinen joutsen

Lumessa verta,
verinen joutsen.
Lumikki verenpunaisine huulineen
verinen tikari kädessään.
Geisha Lumikin takana,
puuteroidut kasvot totisina.
Kädet puristavat lujasti
teräväpiikkistä hiusneulaa.
Tyttö on valmis puolustamaan
verentahrimaa Lumikkiaan
henkensä uhalla.
Lumihiutaleet putoilevat hiljalleen
morsiuspukuisen joutsenen päälle.
Murha.
Jää kovettaa murhaajan sielun
ikiajoiksi.
Musta Feenix-lintu kohoaa korkeuksiin,
kohti valoa.

Aino-Sofia Koirikivi, s. 1996
Kynäkirahvi

Meteli seinän toisella puolen,
kauhea möykkä äänekäs.
Jaarittelu ärsyttävä,
lörpöttely päämäärätön.
Ääntely järjetön,
hulluttelu möykkäävä,
ottaa päähän.
Hihat palaa,
pinnat kiristyy,
päreet palaa.
Jutustelu loputon
ajaa hulluuteen.
Mielenrauha katoaa
rauhallisuus haihtuu.
Ajattelukyky heikkenee,
itsehillintä romahtaa.

Martta Tynjälä, s. 1998
Kynäkirahvi

mitä ne ois musta luullu
jos olisin sanonut kaiken mitä suussani pyörittelin

muotoilin
sileiksi ja painaviksi
sellaisiksi joilla saa paljon tuhoa aikaan

eikä aikaakaan
kun bussi/juna/auto tulee ja vie minut pois

ne miettii mikä niihin osuikaan

Kirjoittajat

4–5-vuotiaiden sanataidekerho

Opettajat: Laura Ristolainen ja Elina Tihinen

Anton Eskola
Lotta Hamari
Ronja Heikkinen
Veera Heikkinen
Matias Mikola
Oona Ojala
Ossi Satomaa
Topias Soinin
Stella Rantala
Kaisla Vilpa

5–6-vuotiaiden sanataidekerho

Opettajat: Anna Anttonen ja Kati Inkala

Eero Harju-Könnö
Maisa Jylänki
Ada Klemetti
Tarmo Lahdenperä
Venla Laukka
Eveliina Rissanen
Ilona Rissanen
Elina Ruuska
Unni Satomaa
Mimosa Tuomala

6–8-vuotiaiden sanataidekerho

Opettajat: Anna Anttonen ja Kati Inkala

Olivia Ala-Poikela
Hertta Inkala
Malla Juutinen
Elsa Kilpi
Saga Klemetti
Oona Kälkäjä
Edith Njoroge
Fiinu Nuortimo
Maria Suopajarvi

8–9-vuotiaiden sanataidekerho

Opettaja: Elina Tihinen

Eliisa Halonen
Viivi Immonen
Miro Kekkonen
Karoliina Kettunen
Veeti Taimisto

10–12-vuotiaiden sanataidekerho

Opettaja: Laura Ristolainen

Iiris Ihalainen
Eveliina King
Aino Korhonen
Arttu Kallunki
Katri Heikkinen
Adalmiina Levy
Anna Salmi
Jami Kontturi
Atte Koivunen
Ville Rytönen
Sanni Sipola

Kynäkirahvi

Opettajat: Anne Karppinen ja Minna Kemppainen

Viivi Huttunen
Aino-Sofia Koirikivi
Aino Pöykkö
Annukka Rytty
Siina-Elina Sipilä
Martta Tynjälä
Iida Tervo

Kameleontti

Opettajat: Anna Anttonen ja Kati Inkala

Iida Ahonen
Mitchell Gill
Jutta Jurmu
Mari Hakala
Pauliina Immonen
Anu-Riikka Kokko
Kristiina Leinonen
Senni Luttinen
Mervi Mikkonen
Olivia Olamba
Kaija Rahkonen
Anni Rajaniemi
Maria Rasinkangas
Ainokaisa Veteläinen

**Lumotut
sanat**